

Integraal Uitvoerings Programma IGS Leek-Roden

2010-2015

Jaarschijf 2010

2 maart 2010

1. Inleiding

Op 21 oktober 2009 hebben de raden van Leek en Noordenveld de Intergemeentelijke Structuurvisie Leek - Roden (IGS) vastgesteld, ieder voor hun grondgebied. Zij hebben daarbij tevens de kaders vastgesteld voor de op te stellen samenwerkingsovereenkomst en hun colleges opgedragen om passend in deze kaderstelling een samenwerkingsovereenkomst (SOK) aan te gaan en een integraal uitvoeringsprogramma (IUP) op te stellen. Ook de drie andere partners in de samenwerking bij de vaststelling en realisatie van de IGS (de provincie Drenthe, de provincie Groningen en de Dienst Landelijk Gebied) hebben ingestemd met de afspraken om te komen tot een SOK en een IUP. In overeenstemming met de behandeling van de IGS in de gemeenteraden zal de raadpleging van de raden over het IUP plaatsvinden voor de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2009. Gelijktijdig vindt eenzelfde raadpleging plaats over de SOK.

2. Algemene doelstelling voor het IUP

In de nota kaderstelling samenwerkingsovereenkomst (op 21 oktober 2009 vastgesteld door de gemeenteraden) is aangegeven dat een IUP opgesteld moet worden. In het IUP dient volgens de nota onder meer te worden opgenomen:

- welke projecten wanneer, in welke volgorde en door welke partij worden uitgevoerd en afgerond tegen welke financiële afspraken en personele inzet van partijen;
- de randvoorwaarden die aan die projecten worden meegegeven;
- afspraken die tussen de uitvoeringsprojecten moeten worden gemaakt om de integraliteit te kunnen bewaken;
- maatregelenbeheersing (financiële) risico's van de samenwerking;
- de activiteiten die worden ondernomen ter dekking van het tekort op de basisexploitatie en de bijdrageafhankelijke projecten;
- het monitoren van de uitvoering van de voortgang van de IGS t.b.v. de verschillende betrokken overheden en geldschieters.

Tijdens de opstelling van het IUP en de SOK hebben de vijf samenwerkende overheden daarnaast afgesproken dat bij de opstelling van het IUP gekeken moet worden naar de planning- en controlcyclus van met name de gemeentelijke begroting. Daarbij is de verwachting uitgesproken dat gaandeweg toegegroeid zal worden naar een inpassing van het IUP in de "normale" begrotingsvoorstellen en rapportageverplichtingen van de colleges aan de raden/staten.

Met deze randvoorwaarden ligt het voor de hand het IUP in te richten als een voortschrijdend meerjarenprogramma. Gekoppeld aan de vijfjaarlijkse fasering in de IGS leidt dit tot een programma dat elke vijf jaar wordt vastgesteld door de samenwerkende overheden. Daarnaast zal ieder jaar voor het daarop volgende jaar een jaarschijf vastgesteld worden met een doorkijk naar de resterende jaren van het IUP en de IGS. Op dat moment zal ook gerapporteerd worden over de voortgang van het afgelopen jaar. In deze opzet wordt het uitvoeringsprogramma een dynamisch en flexibel instrument. Vertraging en versnelling van de realisering van de IGS wordt hierdoor daadwerkelijk mogelijk. De voortgang van programma's en ontwikkelingen wordt gemonitord en jaarlijks zal het programma geactualiseerd en waar nodig bijgesteld worden op basis van geconstateerde trends, metingen en de economische situatie.

3. Doelstelling voor dit IUP

Na de vaststelling van de IGS door de gemeenteraden op 21 oktober 2009 hebben de samenwerkende partijen zich beraden over de vraag hoe een IUP eruit moet zien (zie onder 2) en over de vraag wat in dit eerste IUP moest staan. Door de toezegging om het IUP voor de gemeenteraadsverkiezingen ter raadpleging aan de raden voor te leggen, was er weinig tijd voor het opstellen van dit eerste IUP. Daarom heeft de stuurgroep Ontwerpopgave Leek-Roden, na consultatie van de colleges van Burgemeester en wethouders van Leek en Noordenveld aangegeven voor het jaar 2010 te willen volstaan met een eenvoudiger IUP. Dit IUP is dan ook niet een compleet uitvoeringsprogramma zoals beschreven is onder 2. In de komende jaren zal dit recht getrokken worden. Het voorliggende uitvoeringsprogramma heeft om die reden de titel IUP 2010 -2015, jaarschijf 2010 meegekregen. Daarmee wordt aangegeven dat het accent in dit programma ligt op de activiteiten die in het jaar 2010 uitgevoerd gaan worden en minder op de doorkijk op de daarop volgende jaren. In 2010 zal naast deze activiteiten die in dit IUP genoemd zijn, gewerkt worden aan een IUP 2011-2016 dat wel voldoet aan het gestelde in hoofdstuk 2. Dit IUP zal in het voorjaar van 2011 gereed zijn.

Naast dit tijdsaspect waren er voor de samenwerkende partijen ook andere, zwaarwegende omgevingsaspecten om niet nu al een compleet IUP (zoals bedoeld in hoofdstuk 2) op te stellen. De programmering van activiteiten staat immers mede onder invloed van de huidige economische situatie. De economie verkeert in moeilijke tijden, ondanks een aantal hoopgevende signalen. Bouwproductie en gronduitgifte lopen traag en alle vijf samenwerkende partners dragen in mindere of meerdere mate de financiële gevolgen van de crisis. In de hoofdstukken 3.1 tot en met 3.4 wordt nader ingegaan op deze omgevingsaspecten.

3.1 Economische recessie

De economische recessie heeft, zoals eerder gemeld, financiële gevolgen voor ieder van de vijf samenwerkende partijen. Uitgaven ten laste van gemeentelijk en provinciale begrotingen staan, of gaan in 2010 staan in het licht van de heroverwegingen die het kabinet aan het voorbereiden is. Voor de realisering van de IGS heeft dit tot gevolg dat enerzijds moeilijker (co)financieringsgelden gevonden kunnen worden en dat anderzijds de inzet van eigen personeel en middelen kritisch bekeken zal blijven worden. De verwachting is dat in de loop van 2010 meer zicht zal ontstaan op de toekomstige financiële posities van de samenwerkende partijen.

De stuurgroep Regiovisie Groningen-Assen laat op dit moment een analyse uitvoeren naar de gevolgen van de economische recessie voor de overheden die deelnemen in regioverband. Deze analyse -die in het voorjaar van 2010 gereed komt- moet scenario's opleveren waarin aangegeven wordt hoe de regionale investeringsprogramma's doorgang kunnen vinden. Het kan daarmee een belangrijke informatiebron worden voor het IUP 2011-2016.

3.2 Woningmarkt

Ondanks enkele positieve ontwikkelingen is er nog steeds sprake van een stagnatie in de woningmarkt. In Leek is dit bijvoorbeeld in 2009 in Oostindie goed merkbaar geworden. Deze stagnatie leidt er toe dat in ieder geval voor de korte termijn behoedzaam geopereerd moet worden bij het bouwen van woningen. De verwachtingen voor de middellange en lange termijn zijn rooskleuriger. De stagnerende verkoop van woningen leidt er toe dat voor diezelfde korte termijn de realisatie van andere onderwerpen in de IGS niet -of niet in dezelfde mate- uit de woningbouw ge(co)financierd kan worden.

In het samenwerkingsverband van de regio Groningen-Assen is zeer recent afgesproken dat er gewerkt gaat worden aan een gezamenlijke programmering van de woningbouw. Dit moet in het voorjaar van 2011 leiden tot een regionale woonvisie voor de regio, waarin naast de kwantitatieve afstemming van de woningbouw ook kwalitatief afgestemd is. Om een goede onderbouwing te krijgen voor deze woonvisie zal in 2010 een regionale woningmarktmonitor ontwikkeld worden, een regionaal woonwensenonderzoek uitgevoerd gaan worden en zullen de meest recente demografische gegevens regionaal tegen het licht gehouden gaan worden. De verwachting is dat deze onderzoeken goed bruikbaar zullen zijn voor de opstelling van het IUP 2011-2016. Daarnaast zal de regionale woonvisie in de loop van 2010 voldoende kleur hebben gekregen om als input te dienen voor het IUP 2011-2016.

3.3 Convenant bedrijventerreinen regio Groningen-Assen

Het bedrijventerrein Leeksterveld is in de IGS aangewezen als locatie waar bedrijven naar toe uitgeplaatst kunnen worden in het geval er een wijziging van een bedrijventerrein is voorzien (zoals Bitseveld, Diepswal en Oldebert). In 2007 is gestart met de realisatie van fase 1 van het bedrijventerrein Leeksterveld. Deze fase omvat circa 22 hectare netto uitgeefbaar terrein, waarvan per 1 december 2009 circa 9 hectare is uitgegeven. Van de resterende 13 hectare is een deel in optie uitgegeven. Om tijdig over nieuwe kavels te kunnen beschikken is in het voorjaar van 2009 een voorontwerp bestemmingsplan in de inspraak en het vooroverleg gebracht. Het plan voorziet mede in de realisatie van fase 2 van het bedrijventerrein, die circa 20 hectare netto uitgeefbaar omvat. In de regio Groningen-Assen worden op dit moment afspraken vastgelegd in een convenant bedrijventerreinen. Dit convenant bevat afspraken om het aanbod van bedrijventerreinen beter aan te laten sluiten bij de markt vraag en ongewenste onderlinge concurrentie binnen de regio te voorkomen. De afspraken betreffen vooral prijsstelling en kwaliteit. Deze afspraken zijn een gevolg van nieuwe rijksregelgeving op grond waarvan het aantal bedrijventerreinen en de oppervlakte van nieuwe bedrijventerreinen in beginsel niet kunnen worden uitgebreid (AMvB Ruimte en het landelijk programma Mooi Nederland). De provincies hebben de taak toe te zien dat deze rijksregelgeving wordt uitgevoerd. Door deze regelgeving is de realisatie van fase 2 en de in de IGS opgenomen 3^e fase van het bedrijventerrein Leeksterveld slechts mogelijk indien de behoefte daaraan wordt aangetoond door toepassing van de zogenaamde SER-ladder en na verkregen ontheffing van Gedeputeerde Staten. (De SER-ladder houdt in het kort in dat voor de aanleg van eventuele nieuwe bedrijventerreinen altijd eerst optimaal gebruik gemaakt moet worden van de ruimte op bestaande terreinen op regionaal niveau. Vervolgens moet gekeken worden naar mogelijkheden om de ruimteproductiviteit te verhogen door meervoudig ruimtegebruik. Alleen als die mogelijkheden er ook niet zijn, is uitbreiding van ruimtegebruik aan de orde.) Gedeputeerde Staten van Groningen hebben aangegeven dat zij pas instemmen met Leeksterveld 2 als op de hiervoor beschreven wijze in regionaal verband de noodzaak van Leeksterveld 2 aangetoond is. Op dit moment wordt in het verband van de regio Groningen-Assen uitgezocht op welke wijze de realisatie van Leeksterveld 2 doorgang kan vinden. De duidelijkheid wordt in het vroege voorjaar van 2010 verwacht. De invulling van het programma Werken van het IUP kan op dit onderdeel daarna verder opgepakt worden.

3.4 Milieu effect rapportage

Ten behoeve van de IGS is een zogenaamde PlanMER opgesteld. Sinds de vaststelling van de IGS hebben Europese jurisprudentie en nieuwe landelijke inzichten echter de vraag opgeworpen of ten behoeve van de uitvoering van de IGS aanvullende mer-procedures moeten worden doorlopen, bijvoorbeeld voor bestemmingsplannen. Hoewel de omvang van de projecten ter uitvoering van de IGS in algemene zin niet rechtstreeks mer-plichtig zijn, zou op basis van factoren als samenhang, milieueffecten en dergelijke onder omstandigheden toch sprake kunnen zijn van een mer(boordelings)plicht. Dit wordt op dit moment onderzocht. In het vroege voorjaar van 2010 zal meer duidelijkheid ontstaan over de vraag of ter uitvoering van de IGS aanvullende mer-procedures doorlopen moeten gaan worden.

4. Jaarschijf 2010, hoe dan wel?

In hoofdstuk 3 zijn de omgevingsaspecten aangegeven waarom dit eerste IUP zich beperkt tot projecten en activiteiten die in 2010 worden uitgevoerd. De inhoudelijke doelstellingen en ambities van de IGS blijven overeind, wel treedt er daardoor een vertraging in de realisatie van de IGS op. In de loop van 2010 zal duidelijker worden welk tempo vanaf 2011 realistisch is. Dat zal aangegeven worden in het volgende IUP (2011-2016).

De omgevingsaspecten van hoofdstuk 3 leiden er ook toe dat dit IUP over het jaar 2010 sober is. De in artikel 3, tweede lid, van de SOK aangegeven punten waaraan het IUP moet voldoen (met name de beheersingsmaatregelen met betrekking tot kwaliteit, integraliteit en financiën) reiken te ver voor deze jaarschijf. In het IUP 2011 zal dat niet meer gelden.

Voor de werkwijze van de activiteiten en projecten die in 2010 uitgevoerd zullen gaan worden gelden voor de vijf samenwerkende overheden een aantal belangrijke werkwijzen. Deze werkwijzen worden in de hoofdstukken 4.1 tot en met 4.7 opgesomd.

In de hoofdstukken 5 tot en met 9 wordt vervolgens ingezoomd op de programma's Algemeen, Wonen (uitgesplitst per gemeente), Werken, Infrastructuur en Landschap/natuur en recreatie.

4.1 Projectmatig werken

Voor alle in dit IUP genoemde plannen wordt uitgegaan van de principes van projectmatig werken, waarbij een zestal fasen wordt doorlopen: initiatiefase, definitiefase, ontwerpfasen, voorbereidingsfase, realisatiefase en nazorgfase. Voor de in het IUP opgenomen projecten wordt door het daartoe bevoegde bestuursorgaan een afzonderlijke bestuursopdracht verstrekt op basis van een concreet plan van aanpak, waarin de doelstellingen van het project worden geformuleerd en inzicht wordt geboden in de beheersaspecten tijd, geld, organisatie, kwaliteit en communicatie.

4.2 Communicatie

In de bestuursopdracht zoals bedoeld in 4.1 wordt aangegeven hoe in elke fase van het betreffende project de burgerparticipatie-/communicatie zal plaatsvinden. Wanneer wordt met wie, waarover gecommuniceerd. Daarbij wordt de participatieladder vooraf gehanteerd, inclusief een beschrijving van de bijbehorende omgangsvormen. Uiteraard wordt daarbij uitgegaan van de meest recente afspraken op het gebied van communicatie welke in elk (overheids)huis van de samenwerkende partijen gemaakt zijn (zoals bijvoorbeeld de discussie in de raad van Noordenveld naar aanleiding van het onderzoek van de gemeentelijke rekenkamercommissie).

4.3 Gemeenteraden en Provinciale Staten

De bestuursopdracht wordt ter informatie voorgelegd aan de betrokken ra(a)d(en) en waar nodig aan de staten. In de bestuursopdracht staat op welke momenten van het project de ra(a)d(en) en staten geïnformeerd worden, dan wel een besluit moeten nemen. Een Plan van Aanpak zal veelal vergezeld gaan van een exploitatieopzet, vast te stellen door de betrokken ra(a)d(en).

4.4 Coördinatie en afstemming

Ten behoeve van de goede afstemming tussen de vijf deelnemende partners wordt de bestuursopdracht voor advies voorgelegd aan de stuurgroep Ontwerpopgave Leek-Roden, voorzien van een advies van de projectgroep. Eventuele wijzigingen in het project volgen dezelfde weg indien die wijzigingen de inzet van de partners raakt.

4.5 Middelen

Voor de realisatie van de IGS worden kosten gemaakt. In het algemeen zullen deze kosten ten laste worden gebracht van de deelexploitaties, ten behoeve waarvan die kosten worden gemaakt.

Voor de gemeenten Leek en Noordenveld zal dit IUP niet leiden tot een uitzetting van de formatie. De werkzaamheden kunnen binnen de huidige formaties worden opgevangen.

Over de ambtelijke inzet voor de koepelorganisatie (stuugroep, projectgroep en projectbureau) zijn tussen de vijf samenwerkende partijen afspraken gemaakt. Met uitzondering van de deelname van DLG in de projectgroep (leiding van het programma Landschap/natuur en recreatie) kan de ambtelijke inzet opgevangen worden binnen de bestaande formaties. De financiering van de inzet van DLG is gevonden in een bijdrage van de provincies Groningen en Drenthe (ieder 150 uur), de Regio Groningen-Assen (200 uur) en de gemeenten Leek en Noordenveld (ieder 50 uur). De gemeentelijke bijdrage aan de inzet van DLG (ieder € 5.500) komen ten laste van het bedrag dat de raden op 21 oktober 2009 bij de vaststelling van de IGS ter beschikking hebben gesteld.

4.6 Voorkeursrecht

Ten behoeve van de uitvoering van de IGS is in 2007 het voorkeursrecht gevestigd. Bij de vaststelling van de IGS in 2009 heeft een heroverweging plaatsgevonden, waarbij het voorkeursrecht is gehandhaafd of gevestigd voor die percelen waarvoor naar verwachting binnen drie jaar (vóór oktober 2012) een bestemmingsplan zal worden opgesteld, die in een functiewijziging voorziet.

In de gemeente Noordenveld is bij de behandeling van het betreffend raadsvoorstel door de raad aangegeven dat er scherper gekeken moet worden naar de toepassing van het voorkeursrecht in Roden op het moment van vaststelling van de IUP. Door het college van Burgemeester en Wethouders van Noordenveld wordt een separaat voorstel voorgelegd aan de gemeenteraad van Noordenveld.

In de gemeente Leek spitst de maatschappelijke discussie over de toepassing van het voorkeursrecht zich met name toe op het voorkeursrecht dat gevestigd is op de percelen die liggen in de zoekruimte voor de eerste fase van de hoofdontsluiting (zie 8.2). Om alle mogelijkheden goed te kunnen overzien is aan DLG gevraagd om te verkennen of DLG een strategische grondpositie kan en wil verwerven in dit gebied. Deze verkenning zal op korte termijn opgeleverd worden. De uitkomst van de verkenning zal van belang zijn voor het al dan niet handhaven van het voorkeursrecht in dit gebied.

4.7 MER

In 3.4 is gemeld dat het op dit moment is nog onduidelijk of ten behoeve van de uitvoering van de IGS aanvullende mer-procedures moeten worden doorlopen, bij bijvoorbeeld bestemmingsplannen. In de bestuursopdracht zoals bedoeld in 4.1 zal voor het elk project in ieder geval aangegeven moeten worden of dit zo is en wat de gevolgen zijn.

5. Programma Algemeen

Het programma zal geleid worden door de projectleider IGS.

In 2010 zullen de volgende algemene activiteiten opgepakt worden.

5.1 Fondsverwerving

De samenwerkende partijen hebben herhaaldelijk uitgesproken zich in te zetten om fondsen te verwerven voor de tekorten in de basisexploitatie van de IGS en voor de in de IGS benoemde bijdrageafhankelijke projecten. Inmiddels is hier al een start mee gemaakt. Zo is op dit moment een subsidieverzoek in de maak voor de versterking van de landgoederen Nienoord, Mensinge en Terheijl. Daarnaast is overleg gestart met het projectbureau van de regio Groningen-Assen om te zien welke regiofondsen (MeerjarenInvesteringsProgramma en RegioSpecifiekPakket, verder MIP en RSP te noemen) ingezet kunnen worden voor de realisatie van de IGS. Daarbij wordt ook gekeken naar de mogelijkheden van voorfinanciering van projecten. Een ander voorbeeld van het al in gang gezette gezamenlijk zoeken naar middelen is de oplossing voor de financiële dekking van de ambtelijke inzet van DLG, zoals vermeld onder 4.5.

Het verkrijgen van middelen voor de realisatie van de IGS-doelstellingen is niet alleen een overheidstaak. Ook in de huidige marktomstandigheden is het goed om te kijken of niet-overheden een bijdrage kunnen leveren dan wel de risico's van de realisatie van projecten willen delen. Om die reden is in december 2009 een ambtelijke middag georganiseerd over de mogelijkheden van de toepassing van PPS-constructies bij IGS-projecten. De aanwezige landelijke instituten en bedrijven zagen daartoe (zij het uiteraard onder voorwaarden) zeker mogelijkheden. In 2010 zullen deze gedachten verder uitgewerkt worden.

5.2 Inrichten IGS-monitor

Om de vorderingen van de uitvoering van de programma's te kunnen volgen en zo nodig bij te sturen, wordt in 2010 een monitor ingericht. In de nota kaderstelling zijn de volgende te monitoren onderwerpen opgenomen:

- De aantallen gebouwde woningen, per locatie onderscheiden in sociale en private woningbouw;
- De vorderingen in de uitvoering van de landschapsopgaven;
- Stand van zaken bedrijventerreinen;
- De ontwikkeling van de automobiliteit en het openbaar vervoer;
- Stand van zaken van de gezamenlijke inspanning om fondsen te verwerven.

De monitor zal eenvoudig van opzet zijn. In 2010 zal een 0-meting verricht worden. Bij de inrichting van monitorsystemen zal zo veel mogelijk aansluiting worden gezocht bij bestaande gemeentelijke, regionale, provinciale en landelijke monitorsystemen.

De eerste rapportage zal plaatsvinden in het IUP 2011-2016.

5.3 Opstellen IUP 2011-2016

In 2010 zal het IUP 2011-2016 gemaakt worden. In hoofdstuk 3 zijn verschillende omgevingsaspecten omschreven die van belang zijn voor dit IUP, die met name spelen in het verband van de regio Groningen-Assen. De stuurgroep Ontwerpopgave Leek-Roden en de ambtelijke ondersteuning zullen dan ook een actieve rol spelen in deze regioprojecten, zodat voor de realisatie van de IGS een optimaal en reëel resultaat wordt bereikt.

5.4 Kwaliteitsteam IGS

In de SOK staat dat er ten behoeve van de bewaking van de kwaliteit bij de uitvoering van de IGS een kwaliteitsteam in het leven geroepen wordt. In 2010 zal de stuurgroep hierover een voorstel doen aan de samenwerkende partijen.

6. Programma Wonen

Het programma zal geleid worden door de projectgroepleden van de gemeente Leek en de gemeente Noordenveld (ieder voor projecten op het eigen grondgebied).

6.1 Bestaande woningbouwprojecten in de gemeente Leek en Noordenveld (Roden, Nieuw-Roden en Nietap)

Op dit moment lopen er in Leek en in Roden een aantal woningbouwprojecten die op korte of langere termijn een bijdrage leveren aan de realisatie van de IGS. Het betreft de volgende projecten.

6.1.1 Bestaande woningbouwprojecten in de gemeente Leek

Oostindie (planontwikkeling en realisatie).
Entree Leek (planontwikkeling).
Taxi de Graaf (planontwikkeling).
Sintmaheerd (realisatie).
Woonwijk rond het Multifunctioneel Centrum Oostwold (planontwikkeling).
Ericalaan Zuid in Oostwold (realisatie).
Centrumschool (planontwikkeling).
Univé (planontwikkeling).

6.1.2 Bestaande woningbouwprojecten in de gemeente Noordenveld (Roden, Nieuw-Roden en Nietap)

Roden: centrum Roden, herstructurering wijken Roden, Roderveld IV (realisatie).
Nieuw-Roden: Carré (realisatie).
Nietap: centrum Nietap (realisatie). In de bestuursopdracht zal de relatie aangegeven worden met centrumversterking Leek (zie onder 6.2.1) en met het plandeel Nietap langs de weg de Hooilanden.

Deze projecten in Leek en Roden zullen in 2010 voortgezet worden.

6.2 Nieuwe woningbouwlocaties in Leek en Roden

Conform het gestelde in hoofdstuk 4.1 zal voorafgaand aan het starten van de procedures voor de ontwikkeling van nieuwe woonlocaties een bestuursopdracht opgesteld worden. In deze bestuursopdracht worden de punten uitgewerkt die voor het overige genoemd zijn in hoofdstuk 4. In 2010 zullen de volgende woningbouwlocaties op deze manier worden gestart:

6.2.1 Planontwikkeling nieuwe woningbouwlocaties in Leek

- Zevenhuizen noordoost (inclusief de landschapsversterking Zevenhuizen oost en het gebied tussen Leek en Zevenhuizen, zie onder 9.7).
- Centrumversterking Leek (programma, waarbij het accent in de eerste fase niet zal liggen op woningbouw, maar op snel te behalen effecten van de versterking van de openbare ruimte). In de bestuursopdracht zal de relatie aangegeven worden met Nietap (zie onder 6.1.2).

6.2.2 Planontwikkeling nieuwe woningbouwlocaties in Roden

- Roden-zuid (inclusief landschapsversterking Roderesch en Steenbergerveld langs de Esweg en het oostelijk gedeelte van plangebied zowel ten noorden als ten zuiden van de Steenbergergloop).
- Oude Bitseveld (uitsluitend verwerving c.q. uitplaatsing van bedrijven, etc.).

7. Programma Werken

Het programma zal geleid worden door de projectgroepleden van de gemeente Leek en de gemeente Noordenveld (ieder voor projecten op het eigen grondgebied).

7.1 Overleg met bedrijfsleven

In de IGS worden een groot aantal maatregelen (met name transformatie en herstructurering van bedrijventerreinen) aangekondigd die de belangen van het bedrijfsleven raken. Om die reden is voorafgaand aan de vaststelling in 2009 overleg gevoerd met de bedrijvenverenigingen van Leek en Noordenveld. Daarbij is afgesproken dat na vaststelling van de IGS en dit IUP in 2010 een volgend overleg gehouden zal worden met als doel te komen tot afspraken over de manier waarop de realisatie van deze maatregelen ter hand wordt genomen. Het resultaat van dit overleg zal een bestuursopdracht zijn, zoals beschreven in hoofdstuk 4.1.

De bestuursopdracht zal pas opgesteld kunnen worden nadat duidelijkheid is ontstaan over de gevolgen van de besluitvorming over Leeksterveld fase 2, zoals omschreven in 3.3.

7.2 Bitseveld

Om de verplaatsing van bedrijvigheid uit het oude naar o.a. het nieuwe gedeelte van het Bitseveld mogelijk te maken wordt er in dat kader gewerkt aan een globaal revitaliseringplan van het nieuwe gedeelte van het Bitseveld.

7.3 Leeksterveld fase 2

In hoofdstuk 3.3 is de stand van zaken met betrekking tot de realisatie van Leeksterveld fase 2 beschreven. In het voorjaar van 2010 zal er duidelijkheid ontstaan over de vraag of en wanneer fase 2 van Leeksterveld gerealiseerd kan worden.

8. Programma Infrastructuur

Het programma zal worden geleid door het projectgroeplid van de provincie Groningen

Ook de activiteiten van dit programma zullen in 2010 starten met een bestuursopdracht. Het betreft de volgende activiteiten.

8.1 Monitoring

In de IGS staat dat de intensiteitontwikkeling op het wegennet nauwlettend wordt gemonitord. Bij die monitoring zal getoetst worden aan de grenswaarden die zijn gehanteerd in de studie hoofdontsluiting Leek-Roden (bereikbaarheid, leefbaarheid, verkeersveiligheid en omgevingseffecten). In de bestuursopdracht zal uitgewerkt worden hoe het monitoringsprogramma in 2010 zal worden opgebouwd, waarbij zoveel mogelijk aangesloten gaat worden bij bestaande monitoringssystemen.

8.2 Hoofdontsluiting

De IGS beschrijft een gefaseerde ontwikkeling van een nieuwe hoofdontsluiting, te weten eerst aanleg van een Westtangent langs Leek, aansluitend een oost-westverbinding tot aan de geplande nieuwbouw bij Nieuw-Roden en een Parallelweg langs de A7 tussen de aansluitingen Boerakker en Leek. En als tweede fase van de hoofdontsluiting een doorgaande hoofdverbinding met voldoende verkeersoplossend vermogen, die vanaf Roden aansluit op de hiervoor genoemde eerste fase. Bij het vaststellen van het IGS heeft de raad van Noordenveld twee moties aangenomen waarvan de strekking is:

- oproep aan het college van B&W om nimmer in te stemmen met een Weg door de Maatlanden;
- er wordt aangedrongen om bij de uitwerking van de eerste fase nader onderzoek te laten doen naar de mogelijke opties voor een toekomstige aansluiting van Roden op die eerste fase.

In het voorjaar van 2010 zal als start van de uitvoering een bestuursopdracht worden opgesteld, waarin de processtappen worden aangegeven die moeten leiden tot de gefaseerde ontwikkeling van de hoofdontsluiting en waarbij rekening wordt gehouden met de moties van de gemeenteraad van Noordenveld.

8.3 Onderliggend wegennet

In het IGS wordt een richting aangegeven voor het onderliggende wegennet en de langzaam verkeer routes. Deze richting zal verder uitgewerkt moeten worden in (waar en wanneer nodig) concrete maatregelen, afgestemd met de fasering van de hoofdontsluiting.

8.4 Masterplan Openbaar vervoer

In de IGS staat aangegeven dat op korte termijn het Masterplan Hoogwaardig Openbaar Vervoer Leek-Roden geactualiseerd moet worden en verder uitgewerkt in termen van concrete maatregelen en financiering.

8.5 Financiering

Het MIP van de regio Groningen-Assen en het RSP-project P+R/busbanen zijn belangrijke financiële dragers voor het IGS-programma Infrastructuur. Voor zowel het MIP als het RSP-project geldt de voorwaarde dat activiteiten voor 2020 gereed zijn. Om die reden zal in 2010 in nauw overleg met het projectbureau en het OV-bureau van de regio Groningen-Assen bekeken worden welke activiteiten uit de IGS ondergebracht kunnen worden in het MIP en het RSP-project.

9. Programma Landschap/natuur en recreatie

Het programma zal worden geleid door het projectgroeplid van DLG.

9.1 Aanvullende analyses en onderzoeken

Voorafgaand aan het daadwerkelijk uitvoeren van activiteiten van deze programma's zullen een aantal aanvullende analyses en onderzoeken gedaan moeten worden. Deze analyses en onderzoeken zullen voor de projecten genoemd onder 9.3 tot en met 9.6 starten in 2010. Het betreft:

- Financiële analyse van de projecten binnen het programma Landschap/natuur en recreatie. De reden voor deze eerste stap is het feit dat de dekking voor de meeste projecten verder uitgewerkt moet worden.
- Planologische analyse van de projecten binnen het deelprogramma Landschap. Geanalyseerd wordt of voor de uitvoering van projecten planologische aanpassingen noodzakelijk zijn, of dat middels andere (beheers)instrumenten de IGS-doelen gehaald kunnen worden. Uiteraard moet dit bekeken worden in samenhang met andere opgaven binnen IGS.
- Hydrologisch onderzoek. Bekeken moet worden waar nader hydrologisch onderzoek noodzakelijk is. Nu al is duidelijk dat dit bij de landschapsopgaven Terheijl en Wijkengebied en bij de woningbouwlocaties Leek-Terheijl en Nieuw Nieuw-Roden zal moeten gebeuren.

9.2 Financiering

In nauw overleg tussen de vijf samenwerkende overheden en het projectbureau regio Groningen-Assen wordt op dit moment gewerkt aan een subsidieaanvraag voor de landgoederen Terheijl, Mensinghe en Nienoord. In eerste instantie richt deze aanvraag zich op een subsidie in het kader van de EFRO, waarbij cofinanciering door de provincies en de gemeenten en eventueel particuliere instellingen een randvoorwaarde is. Mocht deze subsidieaanvraag niet lukken -het is de laatste keer dat om een EFRO-bijdrage gevraagd kan worden en er zijn zeer veel aanvragen ingediend- dan zal getracht worden andere externe financieringsbronnen aan te boren.

Daarnaast zal in 2010 in overleg met de regio Groningen-Assen bekeken worden op welke wijze de in het MIP-regiopark opgenomen reservering van € 20 miljoen voor de realisatie van het programma Landschap/natuur en recreatie concreet ingevuld gaat worden.

9.3 Landgoed Terheijl

In 2010 zal als start voor dit project een bestuursopdracht worden opgesteld.

9.4 Ontwikkeling Wijkengebied

In 2010 zal als start voor dit project een bestuursopdracht worden opgesteld.

9.5 Roderesch

In 2010 zal als start voor dit project een bestuursopdracht worden opgesteld voor een samenhangende ontwikkeling van Roden-zuid (zie 6.2.2.) en Roderesch.

9.6 Roden-Oost

De landschapsopgave Roden-Oost is in de IGS opgenomen in fase 2 (2016 tot 2021). Bij nader inzien had dit project in de IGS opgenomen moeten worden in fase 1 (2010 tot 2016), omdat dit deel van de landschapsopgave ook EHS betreft, waarvan het realisatietraject al is ingezet met het landinrichtingsproject Roden-Norg. Het zou bij betrokken grondeigenaren vreemd overkomen dit project 5 jaar stil te leggen. Als start zal een bestuursopdracht worden opgesteld.

9.7 Landschapsversterking oost Zevenhuizen en gebied tussen Leek en Zevenhuizen

Gezien de relatie met de ontwikkeling van de woningbouwlocatie Zevenhuizen oost zal deze landschaps- en natuuropgave uit het IGS meegenomen worden in de onder 6.2.1 bedoelde bestuursopdracht.